

BU SAYIDA:

**AB – TÜRKİYE
GENİŞLEME POLİTİKASI
AB – KARADAĞ
İNSANİ YARDIM
EĞİTİM
ENERJİ
YEREL YÖNETİMLER
TARIM
VERGİ
EURO ALANI**

TUSIAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR

AVRUPA İŞDÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL	tusiad@tusiad.org
ANKARA	ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS	bxloffice@tusiad.org
BERLIN	berlinoffice@tusiad.org
PARIS	parisoffice@tusiad.org
BEIJING	tusiad.china@tusiad.org
WASHINGTON DC	usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

13, AVENUE DES GAULOIS B-1040 BRUXELLES T: +32 2 736 4047

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateş – Gamze Erdem Türkelli

AB – Türkiye

- AB Komisyonu'nun 10 Ekim'de yayımlayacağı Genişleme Paketi çerçevesinde Genişleme Strateji Belgesi ve genişleme kapsamındaki ülkeler hakkındaki **ilerleme raporları** yer alacak. Bu kapsamda Türkiye konusunda ise aşağıdaki noktalar yer alması öngörülmüyor:

- Türkiye'nin genel anlamda olumlu ilerleme kaydettiği ancak siyasi alanın pek parlak olmadığı belirtiliyor.
- Temel haklar, adil yargılanma, ifade özgürlüğü, ceza ve terörle mücadele yasalarının orantısız uygulanması konularında aksaklıklar bulunduğu vurgulanıyor.
- Türkiye'nin G. Kıbrıs Yönetimi ile ilişkilerini normalleştirme çağrısında bulunuluyor.
- Hükümetin gazetecileri tehdit etmesinin sıkça yaşanan bir durum olduğu belirtiliyor.
- Kıbrıs'taki gelişmelerden Türkiye sorumlu tutuluyor. Türkiye'nin Ek Protokolü uygulamaması, Türkiye'nin Kıbrıs sorunu hakkında 'alternatif' çözümlerinin yanı sıra G. Kıbrıs Yönetimi'nin hidrokarbon kaynakları arama çalışmaları konusunda ve AB Dönem Başkanlığı makamının Türk makamlarınca tanınmayacağı hakkında Türkiye'nin açıklamaları taslak ilerleme raporunda yer alıyor. [İnternet bağlantısı için](#)

- Avrupa Parlamentosu Reformcular ve Konservatifler Grubu Başkan Yardımcısı İngiliz milletvekili ve Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu üyesi **Geoffrey Van Orden**, Türkiye'nin AB'ye üyelik süreci ile ilgili olarak hayal kırıklığı içinde olduğunu dile getirdi. ABHaber haber portalına verdiği mülakatta Van Orden Türkiye'nin AB müzakereleri sürecinde daha çok ilerleme olmasını beklediğini, özellikle AB Dönem Başkanı G. Kıbrıs Yönetimi'nin Kıbrıs sorununun çözümü çerçevesindeki müzakerelerde çaba göstermemesi ve bir çözüme ulaşılmaması yüzünden hayal kırıklığı içinde olduğunu vurguladı. Kıbrıs sorununun

Türkiye'nin AB üyelik sürecinin ilerlemesi önündeki engellerden sadece biri olduğunu söyleyen Van Orden örneğin Fransa'nın Türkiye'nin AB'ye üyeliği konusunda çok önemli bir blokajı olduğunu, Türkiye'nin AB üyeliği öncesinde Fransa'da halkoylaması gerektiğini ve böyle bir durumda Fransızların ret oyu verme olasılığı olduğunu ileri sürdü. Tüm engellerin kaldırılması gerektiğini vurgulayan Van Orden, öncelikle müzakerelerde bazı anahtar konularda ilerleme olması gerektiğini belirtti. Türkiye – AB Karma Parlamento Komisyonu toplantısının yapıp yapılmayacağı konusunda ise Van Orden bu konuda birbiri ile çelişen duyumlar aldıklarını ancak milletvekilleri olarak AB Dönem Başkanı G. Kıbrıs Yönetimi'nin Türkiye'nin AB üyelik sürecini etkilemesine izin vermemeleri gerektiğini söyledi. [İnternet bağlantısı için](#)

Genişleme Politikası

- AB Komisyonu'nun Batı Balkan ülkeleri, Türkiye ve İzlanda ile ilgili ilerleme raporları ile birlikte yayımlayacağı **yeni genişleme stratejisinde** Batı Balkanlar'ın AB üyeliği konusunda en büyük engelin bu ülkelerdeki yolsuzluk ve örgütlü suçlar olduğunu ön plana çıkarılıyor. Genişleme'den sorumlu AB Komiseri Stefan Füle'nin sözcüsü Peter Stano bu konuyla ilgili yaptığı açıklamada 10 Ekim'de açıklanacak olan raporlar ve strateji belgesinde iyi yönetim, hukukun üstünlüğü, idari kapasite, işsizlik, ekonomi reformları ve sosyal kapsamanın özellikle Bosna ve Hersek ve Kosova olmak üzere Genişleme Politikası kapsamındaki ülkeler açısından büyük öneme sahip konular olduğunu vurguladı.

Genişleme stratejisi belgesinde ayrıca ifade özgürlüğünün önemli bir sorun olduğu, özellikle Türkiye'de hükümetin gazetecileri tehdit etmesinin sıkça yaşanan bir durum olduğu belirtiliyor. Ayrıca genişleme kapsamındaki ülkelerin ekonomilerinin yakından takip edileceği, bu ülkelerin ekonomi bakanları ile AB makamlarının toplantılar gerçekleştirerek, maliye ve ekonomi politikalarında bazı uyarlamalar yapmaları konusunda görüşmelerde bulunulacağına yer veriliyor.

AB Komisyonu'nun 2014-2020 döneminde genişleme politikası için 14,2 milyar €'luk kaynak ayıracağı belirtiliyor. Bu rakam 2007-2013 döneminde ayrılan rakamın 2,5 milyar € üzerinde bulunuyor. Özellikle işsizlik oranının %35 ve genç nüfusta daha yüksek düzeyde olduğu Kosova ile ilgili olarak AB Komisyonu'nun ayrı bir rapor düzenleyeceğine yer veriliyor. Öte yandan Sırbistan'ın bazı ilerlemeler kaydettiği, bununla birlikte komşuluk ilişkilerinde daha fazla olumlu adım atması gerektiğine işaret ediliyor. Makedonya konusunda ise üyelik sürecinde bir sonraki aşamaya geçilmesinin ülkedeki reformları pekiştirmek açısından önemli olduğu belirtiliyor. Bosna ve Hersek'in hemen her alanda sınırlı ilerleme kaydettiği, siyasi kriterlerin karşılanması konusunda ise yetersiz kaldığı vurgulanıyor. Siyasiler arasındaki mücadele, anayasa reformunun alt üst oluşu, demokratik kurumların güçsüz oluşu ülkenin en önemli sorunları arasında gösteriliyor. Arnavutluk ise farklı partiler arasındaki mücadelelerin bir kenara bırakılmış olması sayesinde ilerleme kaydeden ülkeler arasında yer alıyor. Karadağ'ın ilerleme kaydettiği, yüksek düzeyde devam eden yolsuzluk ve örgütlü suçlar davalarının soruşturmalarında ilerleme kaydetmesi gerektiği belirtiliyor. Temmuz 2013'te AB'ye üye olacak Hırvatistan ile ilgili olarak ise ayrı bir rapor oluşturulmuş bulunuyor.

Taslak genişleme stratejisi belgesinde Türkiye'nin genel anlamda olumlu ilerleme kaydettiği ancak siyasi alanın pek parlak olmadığı belirtiliyor. Temel haklar, adil yargılanma, ifade özgürlüğü, ceza ve terörle mücadele yasalarının orantısız uygulanması konularında aksaklıklar bulunduğu vurgulanırken, Türkiye'nin G. Kıbrıs Yönetimi ile ilişkilerini normalleştirme çağrısında bulunuluyor. İzlanda konusunda ise bu ülkenin üyelik kriterlerini karşılama konusunda çok ilerlemiş oldu ancak, mali hizmetler, gıda güvenliği ve sermayenin serbest dolaşımı konularında bazı eksiklikleri bulunduğu yer veriliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

- AB – **Karadağ** Sivil Toplum Ortak Danışma Komitesi'nin ilk toplantısı AB Ekonomik ve Sosyal Komitesi ev sahipliğinde Brüksel'de gerçekleştirildi.

AB – Karadağ Sivil Toplum Ortak Danışma Komitesi Karadağ'ın AB'ye üyelik müzakerelerini takip etmekle görevli bir danışma komitesi olarak **sivil toplum** bu sürece katkısını da sağlayacak. Brüksel'de gerçekleştirilen ilk toplantıda Karadağ'ın üyelik müzakerelerindeki Başmüzakerecisi Aleksandar Pejovic, AB'ye aday üyelerden sorumlu AB Komisyonu Direktörü Alexandra Cas-Granje ve AP üyesi ve Karadağ raportörü Charles Tannock da söz aldı. Ortak Danışma Komitesi toplantısında AB ve Karadağ arasında üyelik müzakerelerinin başlatılmasından ve özellikle müzakerelerde en hassas konumda bulunan 23. Başlık - Adalet ve Temel Haklar ile 24. Başlık - Adalet, Özgürlük ve Güvenlik başlıklarına öncelik verilerek müzakerelerin yürütülmesine yönelik yeni yaklaşımdan duyulan memnuniyet ifade edildi. Katılımcılar Karadağ hükümetine yolsuzluk ve organize suçlarla mücadele çağrısında bulunarak, bu alanlarda sivil toplumun deneyimlerinden faydalanabileceğini bildirdi. Ortak Danışma Komitesi Karadağ hükümetine ayrıca basın özgürlüğü, cinsel azınlıkların hakları ve aile içi şiddet alanlarında da çalışmalarını yoğunlaştırma çağrısında bulundu. [İnternet bağlantısı için](#)

İnsani Yardım

- Avrupa Birliği Ürdün'deki **Suriyeli mülteci çocukların** ve mülteci kamplarının bulunduğu bölgedeki Ürdünlü çocukların eğitimi için UNICEF'e ek olarak 4,6 milyon € yardımda bulunacak. Bu ek yardım ile birlikte, AB tarafından UNICEF'e bu amaçla aktarılan destek 10 milyon €'ya ulaşmış bulunuyor. Ek yardım konusundaki açıklama AB Komisyonu Başkanı José Manuel Barroso ve UNICEF Genel Direktörü Anthony Lake'in Ürdün'ün kuzeyindeki Za'atari mülteci kampında yeni açılan bir okula gerçekleştirdikleri ziyaret sırasında yapıldı. AB tarafından UNICEF aracılığıyla ulaştırılacak yardım, Ürdün'de mülteci kamplarında bulunan Suriyeli çocuklar ve kampların bulunduğu bölgedeki Ürdünlü çocukların 2011-2012 ve 2012-2013 eğitim öğretim yıllarında okul ücretleri, ders kitaplarının sağlanmasının yanı sıra öğretmen yetiştirme programlarının masrafları, öğretmen maaşları ve okulların donanım ihtiyaçlarının karşılanmasında

kullanılacak. Za'atari mülteci kampında geçtiğimiz hafta açılan okul hâlihazırda 2,200 öğrencinin eğitim görmesine olanak sağlıyor. UNICEF bu kapasitenin 5,000'e çıkarılması için çalışmalarını sürdürüyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Eğitim

- AB Komisyonu tarafından Dünya Öğretmenler Günü'nde yayımlanan "Avrupa'da Öğretmenlerin ve Okul Müdürlerinin Maaşları ve Ödenekleri 2011/2012" raporu ekonomik krizle birlikte on altı ülkede **öğretmen** maaşlarının azaltıldığını ya da dondurulduğunu ortaya koydu. Rapora göre bütçe kısıtlamaları ve kemer sıkma önlemlerinden en yoğun biçimde etkilenenler ise İrlanda, Yunanistan, İspanya, Portekiz ve Slovenya'daki öğretmenler oldu. Bulgaristan, G. Kıbrıs, Estonya, Fransa, Macaristan, İtalya, Letonya, Litvanya, İngiltere, Hırvatistan ve Lihtenştayn'da ise öğretmen maaşları sabit kaldı ya da cüzi bir biçimde azaldı. Çek Cumhuriyeti, Polonya, Slovakya ve İzlanda'da ise öğretmen maaşları 2010 yılı ortalarından bu yana arttı, Romanya'da ise neredeyse kriz öncesi seviyelere tekrar ulaştı. Rapora göre Avrupa'da kıdemli öğretmenlerin azami maaşları genel olarak yeni öğretmenlerin asgari maaşlarının iki katı seviyesinde bulunuyor. Ancak, azami maaş seviyesine ulaşmak için 15 ila 25 yıllık bir çalışma süresi gerekmesinin gençlerin eğitim sektöründe çalışma konusunda isteksiz olmalarına neden olabileceğinden endişe ediliyor. Bununla birlikte başlangıç maaşlarının düşüklüğüne rağmen ek sorumluluklar ve fazla mesai için verilen ödeneklerin maaşları yükseltmede önemli etkisi olduğu vurgulanıyor. Raporda ayrıca tüm ülkelerin öğrenci performans seviyelerini artırmayı bir öncelik haline getirdiklerini belirtmelerine rağmen, incelenen ülkelerin yalnızca yarısında öğretmenlere verilen ödeneklerinin olumlu öğretim performansı ya da öğrenci sonuçlarıyla doğru orantılı olduğu belirtiliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Enerji

- **Enerji Verimliliği** Yönergesi AB İstihdam, Sosyal Politika, Sağlık ve Tüketici İşler Konseyi'nde kabul edildi. Yönetmelik AB 2020 Stratejisi'nde belirlenen

2020 yılına kadar AB genelinde %20 enerji verimliliği sağlanması hedefine ulaşılabilmesi için üye ülkeler tarafından atılması gereken adımları ortaya koyuyor. Yönergeye göre üye ülkelerin birer ulusal enerji verimliliği hedefi koyması gerekiyor. AB Komisyonu 30 Haziran 2014 tarihine kadar AB genelinde enerji verimliliğini artırmak için gerçekleştirilen çalışmaları değerlendirerek 2020 yılı için konulan hedeflere ulaşıp ulaşılamayacağını belirleyecek. Enerji verimliliği hedeflerine ulaşılması için özellikle kamu kurumlarına önemli sorumluluklar düşeceği belirtiliyor. 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren merkezi hükümet tarafından kullanılan ve ısıtma ya da soğutma uygulanan kamu binalarının toplam taban alanının %3'ünün yenilenmiş olması gerekecek. Ayrıca üye ülkeler ülke genelindeki konut ya da iş yerlerinin de enerji verimliliği yenilemesine tabi tutulması için uzun vadeli bir strateji oluşturacaklar. Üye ülkelerin yönergenin yürürlüğe girmesi beklenen 2014 yılı baharından sonra 18 ay içerisinde yönergenin getirdiği yükümlülükleri uymaları gerekiyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Yerel Yönetimler

- Avrupa'da yerel yönetimlerin ön plana çıktığı ve yerel yönetimlerle ilgili tüm konuların masaya yatırıldığı ve bu yıl onuncusu düzenlenen "**Açık Günler**" adı altında düzenlenen etkinliklerde Euro krizi, AB bütçesi, Avrupa uyumlaşma politikasının gelecekte hangi alanlara öncelik vereceği gibi konular gündeme alındı. Yaklaşık altı bin yerel yönetim temsilcisi ve bu konuyla ilgili çalışanların bir araya geleceği etkinlikler dizisi çerçevesinde şehir ve bölge yönetimleri şehircilikte sürdürülebilir eğilimler, çevre koruması, bölgeler arası işbirliği, atık yönetimi, su yönetimi, biyo çeşitlilik, kültür mirası, nüfusun yaşlanması, kırsal kalkınmada öncelikler gibi konular ele alınacak. Etkinlere paralel olarak çeşitli yerel yönetimler kendi tanıtımları için çeşitli tartışma programları ve kültür etkinlikleri de düzenliyorlar. Bazı etkinliklerin internet üzerinden izlenmesi de mümkün olabilecek. [İnternet bağlantısı için](#)

Tarım

- AB ve Uluslararası Tarım Kalkınma Fonu (IFAD) arasında sürdürülebilir tarımı desteklemek ve eşgüdümü artırmak için bir **mutabakat** imzalandı. Mutabakatı AB adına Kalkınmadan sorumlu AB Komiseri Andris Piebalgs, Uluslararası Tarım Kalkınma Fonu adına ise kurum başkanı Kanayo F. Nwanze imzaladı. İmzalanan mutabakat çerçevesinde AB ve IFAD kalkınmakta olan ülkelerde kırsal kesimde yaşayan kişilerin arasında fakirlikle mücadele için sürdürülebilir tarımın ve gıda ve beslenme güvenliğinin önündeki engelleri birlikte ele alacaklar. Mutabakat kapsamındaki öncelikler arasında sürdürülebilir tarımın yoğunlaştırılması ve daha çok küçük ölçekli çiftçilerin faydalandığı yenilikçi kırsal finansman mekanizmalarının teşvik edilmesi bulunuyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Vergi

- AB Komisyonu AB genelinde azaltılmış **KDV** oranlarıyla ilgili vatandaşların, iş dünyasının ve diğer ilgili tarafların görüşlerini almak için bir kamu danışma süreci başlattı. Katılımcılar ayrıca AB'nin KDV kurallarındaki değişimlerin sonuçlarını değerlendirmeye de davet ediliyor. Bu kamu danışma süreci AB'de KDV sistemini daha basitleştirecek, verimliliğini artıracak kapsamlı bir reform çalışması için temel oluşturacak ve 3 Ocak 2013 tarihine kadar devam edecek. Kamu danışma süreci çerçevesinde katılımcılar üç ana alanda görüşlerini paylaşmaya davet ediliyor. Katılımcılar ilk olarak hâlihazırda uygulanan azaltılmış oranların Tek Pazar içinde rekabeti bozup bozmadığını değerlendirecek. Azaltılmış KDV oranlarının uygulandığı mal ve hizmetler listesinin üye ülkeler tarafından uzun yıllar önce hazırlanmış olması ve günümüzde AB politikalarının evrim geçirmiş olması nedeniyle katılımcılara ikinci olarak azaltılmış bazı KDV oranlarının AB'nin gerçekleştirmeye çalıştığı amaçlara ters düşüp düşmediği sorulacak. Bu çerçevede özellikle su, enerji, atık yönetimi ve konutlar için sağlanan KDV oranı kısıntıları konusunda cevaplar verilmesi isteniyor. Kamu danışma sürecinde son olarak benzer ürün ve hizmetlerin KDV bakımından nasıl ele alınması

gerektiği soruluyor. Kamu danışma sürecine ilgili taraflarca verilecek cevapların AB Komisyonu'nun 2013 yılında sunacağı KDV konusundaki yeni düzenleme teklifi hazırlıklarında önemli bir katkı sağlaması bekleniyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Euro Alanı

- 8 Ekim'de gerçekleştirilecek olan **Euro Alanı Bakanlar Konseyi** toplantısında Avrupa İstikrar Mekanizması'nın (European Stability Mechanism) kuruluşu ile ilgili görüşmeler gerçekleştirilecek. 500 milyar €'luk kapasitesi olacak fona üye ülkelerden katkı payları aktarılacak. 1 Temmuz'dan itibaren işlerlik kazanmış olan Avrupa İstikrar Mekanizması Almanya'nın anayasasından kaynaklanan bazı sorunlar nedeniyle çalışmalarına başlayamamıştı. Alman Anayasa Mahkemesi'nin verdiği karar sonrasında ise fonun çalışmalarına başlaması nünde bir engel kalmamıştı. Avrupa İstikrar Mekanizması'nın genel merkezi 2010'da geçici olarak kurulmuş bulunan Lüksemburg'daki Avrupa Mali İstikrar Mekanizması içinde kalmaya devam edecek. Her iki kurum da önümüzdeki sene içinde yine aynı bölgede daha geniş bir binaya taşınacak. Avrupa İstikrar Mekanizması daha önce AB Komisyonu'nda görevli Klaus Regling tarafından yönetilecek. Bütün kararlar 17 Euro Alanı ülkesinin ekonomi bakanlarından oluşan yönetim kurulu tarafından verilecek. Oyların ağırlığı ise ülkelerin sermayeye katkıları çerçevesinde düzenlenecek. Buna göre Almanya'nın veto hakkı bulunacak.

İspanya hâlihazırda borç alma maliyetlerini düşürebilmek için Avrupa Mali İstikrar Mekanizması'ndan mali yardım alıp almama konusunu değerlendiriyor; bu durumda Avrupa Merkez Bankası ve Avrupa Mali İstikrar Mekanizması ortaklaşarak İspanya'nın devlet tahvillerini alabilecek. Avrupa Mali İstikrar Mekanizması bir ülkenin devlet tahvillerini o ülkenin reform taahhütlerine uyması halinde satın alabilecek. Diğer taraftan Avrupa Merkez Bankası ise sınırsız miktarda İspanya devlet tahvili alabilecek durumda bulunuyor. Ancak İspanyol hükümetinin reform taahhütlerini yerine getirmemesi durumunda tahvil alımını durdurma olasılığı

bulunuyor. Avrupa Bankacılık Denetim mekanizmasının kurulması sonrasında sermaye desteği içerisinde bulunan Euro Alanı bankalarının Avrupa İstikrar Mekanizması'na doğrudan başvurabilmesi mümkün olacak. Bu karar da İspanyol bankacılık sisteminin 60 milyar €'luk sermaye desteğine cevap vermek üzere alınmıştı. Ancak Almanya, Hollanda ve Finlandiya değerini yitirmiş aktiflerin Avrupa İstikrar Mekanizması muhasebe hesaplarına dâhil edilmemesi gerektiğini savunmuşlardı. [İnternet bağlantısı için](#)

***

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 9 Ekim, Ekonomi ve Mali İşler Konseyi
- 10-11 Ekim, Rekabetçilik Konseyi
- 15 Ekim, Dışişleri Konseyi
- 16 Ekim, Genel İşler Konseyi
- 18-19 Ekim, AB Liderler Zirvesi
- 22-23 Ekim, Tarım ve Balıkçılık Konseyi
- 25 Ekim, Çevre Konseyi
- 25-26 Ekim, Adalet ve İçişleri Konseyi
- 29 Ekim, Ulaştırma, Telekomünikasyon ve Enerji Konseyi

Konferanslar

- 11 Ekim, The State of Europe: Escaping the doldrums, Friends of Europe, www.friendsofeurope.org
- 12 Ekim, Renewable electricity beyond 2020: Finding the right policy package, CEPS, <http://www.ceps.be>
- 16 Ekim, Europe's industrial future: Keeping pace with the competition, Friends of Europe, www.friendsofeurope.org
- 18 Ekim, Capital Markets for Growth - 2012 ECMI Annual Conference, CEPS, <http://www.ceps.be>
- 18 Ekim, Iraq Energy Outlook: Policy measures for unleashing Iraq's untapped oil and natural gas potential, Friends of Europe, www.friendsofeurope.org
- 24 Ekim, The future of Long Term Care in Europe: Challenges in the face of ageing populations, CEPS, <http://www.ceps.be>
- 5 Kasım, The revision of the 'Clinical Trials Directive, EPC, <http://www.epc.eu>